

גידול בקר לחלב בישראל

Dairy Cattle Breeding
in Israel

528 ■ 2/1996 ■ שבט התשנ"ו

רשות הדואר
Israel Postal Authority
PHILATELIC SERVICE השירות הבולאי

גידול בקר לחלב בישראל - 70 שנה להתאחדות מגדלי הבקר

את סיפור גידול הבקר לחלב בישראל ניתן להתחיל ב-1880, עם הקמת הרפת ב"מקווה ישראל", ומאוחר יותר עם הקמת הרפת ב"בן שמן", כשתנובת החלב הממוצעת לפרה הייתה כ-1500 ליטר לשנה. כחלק מהתפתחות היישוב היהודי בארץ ישראל הוקמו יישובים חקלאיים ברחבי הארץ, וענף הרפת שימש כענף המרכזי בכל מושב וקיבוץ. עדרי חלב בקריית ענבים, בית אלפא, באר טוביה וביישובים נוספים הפכו למאגר הידע והנסיון של גידול הבקר, שממנו למדו משקים צעירים.

הבקר המקומי - ה"בלאדי" וה"דמשקאי" המאוקלמים טוב באזור - נמצאו לא מתאימים לרפת חלב מודרנית, המבקשת להגיע לתנובה גבוהה. לשם שיפור התנובה הובאו לארץ פרים הולנדיים מגזע ה"פריז", ומאוחר יותר

ה"הולשטיין", ובאמצעותם בוצעה "הכלאת דחיקה" של הגזעים המקומיים. בכל דור חדש אחוז הדם של הבקר האירופי עולה תוך ברירה טבעית, כשכל פרה שאינה מתאקלמת ואינה מגיבה כצפוי - מוצאת מהעדר.

השבחה גנטית זו הביאה ליצירת הבקר "ישראלי הולשטיין" - בקר ממוצא אירופי, אך מאוקלם לאזורנו. על הבול מופיעה הפרה רווית 709 מקיבוץ סמר, בת למשפחה מצטיינת בתנובתה. בחמש תקופות חליבה הניבה כ-90,000 ליטר חלב, והיא אם לפרי רבייה.

ב-1926 הוקמה "התאחדות מגדלי הבקר", ארגון שחברים בו כל מגדלי הבקר לחלב בישראל. התאחדות מגדלי הבקר, המנהלת את "ספר העדר" וביקורת החלב, הביאה להקמת מכוני הזרעה ושירות וטרינרי "החקלאית". 14 מכוני הזרעה שפעלו בשנות ה-50 אוחדו, וכיום יש שני מכוני הזרעה: "און" ליד קיבוץ שריד, ו"השירות להזרעה" ליד קיבוץ חפץ חיים. שני מכוני אלו איחדו לאחרונה את משק הפרים,

בדרך לאיחוד ארגוני מלא.

התאחדות מגדלי הבקר יזמה תוכניות לניהול עדרי החלב באמצעות מחשב אישי, הקשור ישירות למאגר נתונים גדול, המשרת את "ספר העדר" ומעבדת החלב הארצית לבדיקת שומן, חלבון, לאקטוזה ותאים סומאטיים - בדיקות המבוצעות לכל פרה פעם בחודש. נתונים אלו משמשים להערכת יכולתו הגנטית של כל פרה. ישראל מובילה כיום בעולם עם תנובה שנתית ממוצעת לפרה של כ-10,000 ליטר חלב, 320 ק"ג שומן ו-310 ק"ג חלבון. בישראל נחלבות כ-110,000 פרות בשנה. עבודת ההשבחה הגנטית, התורמת כל שנה לעלייה של כ-130 ק"ג בתנובת החלב, מבוצעת על-ידי 300 פרים, שמהם מופקת הזירמה. עבודת ההזרעה מבוצעת על ידי כ-40 טכנאי הזרעה, המזריעים כ-170,000 פרות ועגלות.

הזירמה המופקת מהפרים מוקפאת בחנקן נוזלי לטמפרטורה של מינוס 196 מעלות צלסיוס, ונשמרת בטמפרטורה זו עד להפשרתה לפני השימוש.

טיבו ושמו של הבקר הישראלי הביאו לכך שכ-30 ארצות רכשו בישראל זירמת פרים ישראליים, בערך כספי של כ-2 מיליון דולר, לשם השבחת הבקר בארצותיהם. בין ארצות אלו יש לציין את הולנד, ספרד, הונגריה ועוד.

ב-1995 ייצרו בוקרי ישראל כמיליארד ליטר חלב, כשצריכת החלב בישראל היא כ-200 ליטר לנפש לשנה.

תהליך השלום הקורם עור וגידים יאפשר לישראל להתבסס כמרכז גנטי ומאגר ידע אזורי, שישימש להקמת עדרי חלב "ישראלי הולשטיין" בכל מרחב המזרח התיכון.

דן קלי
מנהל מדעי
השירות להזרעה מלאכותית

מעצב הבול: חיימי קיבוביץ
STAMP DESIGNER: H. KIVKOVICH

Dairy Cattle Breeding in Israel 70 Years ISRAEL CATTLE BREEDERS' ASSOCIATION

The modern dairy industry in Israel began in the year 1880 with the establishment of a cowshed in the Agricultural High School "Mikve Israel" with an annual yield of 1500 lr. of milk per cow. At the time many Jewish settlements were developing all over Palestine with dairies both in the Kibbutzim (collective farms) and in the Moshavim (family farms) The dairy herds in Kiryat Anavim, Beth Alfa, Be'er Tuvia and others became important expertise centres for the dairy breeders, who shared their experience with the young settlers.

The local breeds, Balady and Damascus, well adapted to the Mediterranean climate, appeared not to be suitable for modern dairy farming, which aimed at high yields by the individual cow. In order to improve the genetic quality, Friesian and Holstein bulls were imported from Holland and the USA. These bulls were used for cross breeding and out-crossing of the local breed, resulting in each new generation in the reduction of the local blood and the increase of European blood by planned selection for high yielding cows.

This genetic improvement led to the creation of the "Israeli Holstein" breed, signifying cattle from a European source, adapted to the Mediterranean climate.

The stamp shows the cow RAVIT-709 from Kibbutz Samar, located in the Arava desert on the way to Eilat. Ravit was born to an excellent family and has produced more than 90,000 Kg. milk during 5 lactations. She is also mother to generations of new breeding bulls.

In 1926 the "Israel Cattle Breeders' Association" (ICBA) was established, a cooperative of which all dairy cattle breeders in Israel are members. The ICBA manages the Herdsbook and Milk Recording and has led to the building of the Artificial Insemination Centres and the Clinical Veterinary Service ("Hachaklayit"). The 14 artificial insemination centres that operated in the fifties were united and merged; today we have two centres: "On", which serves the Northern part of the country and the "Hasherut", serving the Southern part of the country. These two A.I. Centres have one common breeding programme, with all bulls owned jointly by both centres, as well as the bank of frozen semen. They are now moving towards complete unification, and are to become one unit with two sub-centres.

ICBA initiated computerized management programmes for dairy herds by PC's, connected on-line to a huge data bank, which serves the Herdsbook, the milk testing laboratory and the milk-recording for volume, fat, protein, lactose and somatic cells for the prevention of mastitis. All these

tests are performed on a monthly basis for each cow registered in the Herdsbook and the data used for the evaluation of the genetic merit of each proven bull.

Today Israel Holstein leads with the highest annual milk yield per cow of 10,000 Kg. milk, containing 320 Kg. fat and 305 Kg. protein. In Israel 110,000 cows are milked. The genetic improvement has contributed to an annual increase of 130 Kg. of milk per cow. The A.I. Centres house 300 bulls, from which the semen is produced. Semen is collected and stored in liquid nitrogen at a temperature of -196°C and can be kept indefinitely at this temperature until being thawed prior to use for artificial insemination. 350,000 inseminations are performed annually by 40 A.I. technicians.

The Israeli Holstein breed enjoys an excellent reputation in over thirty countries around the world, that have used semen from Israeli proven sires at a value of 2 million dollars in order to improve the cattle in those countries. Among these countries are Holland, Spain, Hungary, Brazil, Kazakhstan.

In 1995 a total volume of more than a milliard liters of milk was produced by Israeli dairy farmers, while local consumption amounts to 200 liter per capita/annum.

The peace process that is in progress in our region will enable Israel to play an even more important role in the genetic improvement of national herds through the supply of cows, heifers, embryos and semen to our neighbouring countries, as the Israeli Holstein breed has been proven an excellent breed for the Middle East.

D. KALAY

*Scientific and Production Manager
"Hasherut" Artificial Insemination Center*

חותמת ארוע להופעת הבול
SPECIAL CANCELLATION

DAIRY CATTLE BREEDING IN ISRAEL

ISSUE: February 1996
Designer: H. KIVKOVICH
Size: 40 mm x 25.7 mm
Plate nos: 271
Sheet of 15 stamps, Tabs: 5
Printers: Government Printers
Method of printing: Offset

ELEVAGE DE VACHES LAITIÈRES EN ISRAËL

Emission: Février 1996
Dessinateur: H. KIVKOVICH
Format: 40 mm x 25.7 mm
No de planche: 271
Feuille de 15 timbres, Bandelettes: 5
Imprimerie: Presses du Gouvernement
Mode d'impression: Offset

CRÍA DE VACAS LECHERAS EN ISRAEL

Emission: Febrero de 1996
Dibujante: H. KIVKOVICH
Tamaño: 40 mm x 25.7 mm
No de plancha: 271
Pliego de 15 sellos, Bandeletas: 5
Imprenta: Imprenta del Estado
Sistema de impresión: Offset

השירות הבולאי - טל. 03-5123933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Philatelic Service - Tel. (972) 03-5123933

12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafa